

Česká republika

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední odborné učiliště technické, Havířov – Šumbark, Sýkorova
1/613**

Sýkorova 1/613, 736 01 Havířov - Šumbark

Identifikátor školy: 600 016 510

Termín konání orientační inspekce: 17. – 19. září 2002

Čj.:	142 378/02-005134
Signatura:	on3hw504

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště technické bylo založeno v roce 1950 jako hornické učiliště a je historicky nejstarší střední školou na území města Havířova. Působišťem školy je komplex budov v městské části Šumbark. V současné době má škola 29 tříd (z toho 2 třídy dálkového studia) s 684 žáky.

Po racionalizaci sítě škol v letech 1996 – 1997 se škola zaměřila na výuku učebních a studijních oborů zaměřenou do elektrotechnické oblasti. V posledním platném rozhodnutí o zařazení do sítě škol je zapsáno celkem 16 oborů, v současné době se vyučování uskutečňuje v 10 oborech.

Právní forma - příspěvková organizace zřízená Moravskoslezským krajem.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek vzdělávání a výchovy v učebním oboru elektrikář – silnoproud a ve studijním oboru mechanik elektronik vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- Materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v učebním oboru elektrikář – silnoproud a ve studijním oboru mechanik elektronik vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v jednotlivých skupinách předmětů v učebním oboru elektrikář – silnoproud a ve studijním oboru mechanik elektronik

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení personálních podmínek se vztahuje pouze k oboru elektrikář – silnoproud a mechanik elektronik

Kontrolou dokladů o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků inspekce zjistila, že škola zaměstnává jako pedagogické pracovníky i dvě osoby, které nesplňují platné právní podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Činnost poradních orgánů ředitele školy je na velmi dobré úrovni a je zaměřena převážně na zajištění bezchybného provozu školy. Metodické orgány jsou určeny. Během inspekce se nevyskytly žádné kázeňské problémy, což svědčí o jednotném a důsledném přístupu všech zaměstnanců školy v oblasti výchovy žáků.

Systém dalšího vzdělávání je podrobně rozpracován s výhledem do roku 2005. Škola nadstandardně hradí plně pro své zaměstnance školné při studiu na vysoké škole či jednotlivé kurzy v rámci sepsaných smluv mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem.

Kriteria pro hodnocení práce zaměstnanců jsou vypracována a známa. Jsou součástí kolektivní smlouvy.

Organizační struktura školy i informační systém (nástěnky a odborná literatura ve sborovně, elektronická pošta atd.) vyhovuje jak vedení školy, tak i většině zaměstnanců a žáků.

Hodnocení personálních podmínek i přes fakt, že škola zaměstnává i ne plně kvalifikované osoby, je vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení materiálně-technických podmínek se vztahuje pouze k oboru elektrikář – silnoproud a mechanik elektronik.

Škola má pro teoretickou výuku 22 učeben, z toho 6 odborných, 2 tělocvičny, venkovní hřiště (volejbal, tenis, házená), knihovnu a společenský sál. Pro praktické vyučování má 17 učeben, z toho 11 pro výuku elektrooborů. Součástí školy jsou i učňovské dílny v areálech Dolu Dukla a Dolu Fučík.

Prostředí školy i prostory pro výuku působí podnětně, jsou v převážné míře funkční a splňují požadavky kladené na vyučovací prostory, výjimkou je učebna pro výuku cizích jazyků, která je umístěna v suterénu. Elektrotechnické teorii se vyučuje v několika učebnách, jejichž zařízení umožňuje využívat zpětnou projekci. V jedné z učeben lze aplikovat princip názornosti prostřednictvím dvou zabudovaných televizních přijímačů, které je možno, i když poněkud improvizovaně, propojit též s výstupem osobního počítače. Potřebný dataprojektor, případně videotéka s odbornými programy schází. Elektrická měření formou praktických cvičení se provádí ve dvou laboratořích, jejichž odlišná vybavení je specializuje pro slaboproudá a silnoproudá měření. Variabilita panelů a dostatek měřicích přístrojů je dobrou zárukou kvalitní výuky různých měřicích metod, i když některé potřebné přístroje schází (např. měřiče zemního a izolačního odporu). Učitelé teorie však pro plnění didaktického principu názornosti počítají ve svých tematických plánech i s pravidelně uskutečňovanými exkurzemi a také s možnostmi materiálního vybavení školních dílen a smluvních pracovišť. Je zřejmé, že modernizační proces materiálního vybavení pro výuku elektrotechnickým předmětům probíhá, jeho intenzita a rychlost jsou však podvazovány současnými finančními možnostmi školy.

Vybavení školy didaktickou technikou je na dobré úrovni. Ve škole jsou tři samostatné počítačové učebny využívané pro výuku. Škola je připojena na Internet i školský Intranet v rámci projektu Internet do škol. V rámci tohoto projektu získala škola novou počítačovou učebnu a je současně i školícím střediskem pro oblast Havířova a okolí.

Problémem je nedostatek kvalitních a nových učebnic nejen pro odborné předměty. Tento nedostatek se vyučující snaží řešit kopírováním, eventuálně využíváním zpětných projektorů, pomocí Internetu nebo vydáváním vlastních učebních textů, které jsou každoročně aktualizovány. Tyto texty vycházejí z praktických zkušeností pedagogů a do jisté míry řeší dlouhodobý problém nedostatečné edice odborných učebnic. Vedení školy podporuje tvůrčí iniciativu pedagogů a jejich činnost nelimituje omezeními v materiálové oblasti.

Zpětná vazba při využívání materiálně-technických podmínek je založena na kvalitní práci vedoucího předmětové komise.

Hodnocení materiálně-technických podmínek je provedeno stupněm velmi dobrý.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE STUDIJNÍM OBORU ELEKTRONIK A UČEBNÍM OBORU ELEKTRIKÁŘ - SILNOPROUD

Realizace vyučovaných oborů

Vyučované obory jsou v souladu s platným zařazením do sítě škol. Kontrolou rozvrhu hodin, učebních plánů, učebních osnov a konkrétní výuky v jednotlivých předmětech a vyučovacích hodinách nebyl zjištěn rozpor. Zápisy v třídních knihách průkazně zachycují průběh vzdělávání nejen v odborných předmětech, ale i v hodinách cizích jazyků či všeobecně vzdělávacích předmětů. Kontrolu plnění učebních plánů a osnov provádí jednotlivé předmětové komise průběžně a podle vzniklé situace přijímají opatření k řešení dílčích problémů. Také vyhodnocení písemných prací (matematika, český jazyk, cizí jazyky, odborné předměty) slouží jako zpětná vazba pro další prohlubování učiva. Existuje i dostatečná zpětná vazba mezi vedením a předsedy jednotlivých předmětových komisí.

Realizace vyučovaných oborů je v souladu s učebními osnovami, učebními plány a platným zařazením do sítě škol.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech matematika, fyzika, cizí jazyk, český jazyk a literatura, občanská nauka, ekonomika, práce s počítačem a skupina odborných předmětů (základy elektrotechniky, elektrické měření, elektronika, rozvod elektrické energie, číslicová technika)

Matematika, fyzika

Hospitované hodiny byly zodpovědně připraveny. Vzhledem k termínu inspekce byla většina hodin zaměřena na opakování a procvičování učiva.

Matematiku a fyziku ve sledovaných oborech vyučují plně kvalifikovaní učitelé. Vyučující, která učí prvním rokem, má možnost konzultovat metodické problémy s uvádějícím učitelem.

Pro výuku fyziky je určena zastaralá a v mnohém nefunkční specializovaná učebna. Sbíрка učebních pomůcek je značně omezená a vůbec se nemodernizuje. Ve škole není zřízena fyzikální laboratoř pro praktická cvičení.

K podpoře výuky byly pouze výjimečně využívány sbírky úloh, případně schematický zápis klíčových pojmů na tabuli. Definice, poučky i texty příkladů byly žákům diktovány, nové poznatky nebyly vyvozovány a zdůvodňovány, chyběla diskuse o postupech a alternativách řešení. Převládalo frontální řešení úloh, některé žákovské projevy u tabule byly klasifikovány. Do všech hodin byla zařazena samostatná práce většinou s následným vyhodnocením. Motivace ani poukaz na praktické využití učiva nebyly zřejmé. Vzhledem k časově náročnému a neefektivnímu diktování textů nebyl vytvořen dostatečný prostor pro aktivní zapojení žáků do řešení úloh.

Průběh vzdělávání je hodnocen jako průměrný.

Cizí jazyky

Ve škole se vyučuje angličtina nebo němčina v návaznosti na výběr cizího jazyka na základní škole v týdenních dotacích odpovídajících schváleným učebními plány. Cizí jazyky vyučuje

celkem šest kvalifikovaných vyučujících. Vyučující vzájemně konzultují koncepční zpracování tematických plánů, plnění osnov, návaznost učiva, náplň maturitních zkoušek, výběr reálií a doplňkových textů. Tematické plány učiva rámcově vymezují mluvnické učivo a konverzační okruhy, které vycházejí z používaných učebnic, z požadavků maturitní zkoušky, zahrnují rovněž okruhy s příslušnou odbornou terminologií a problematikou. Zpracování plánů je podrobné a přehledné, ze všech hospitovaných hodin a ze zápisů v třídních knihách je zřejmé, že je časové rozvržení učiva plněno.

Materiální vybavení kabinetů je na průměrné úrovni. Učitelé mají k dispozici přenosné magnetofony, nahrávky, slovníky, mapy, doplňkovou literaturu k reáliím. V hospitovaných hodinách byly vzhledem k charakteru probíraného učiva didaktické pomůcky přiměřeně využívány, uplatnily se i kopírované pracovní listy při samostatných činnostech. Odborné učebny prostorově nevyhovují.

Organizace, formy a metody práce byly přiměřené stanoveným výukovým cílům. Podíl frontálních, samostatných a individuálních činností byl vyvážený. Většina činností byla vhodně motivována, dialogy vycházely z reálných situací. Žáci měli prostor pro vyjádření vlastního názoru i pro samostatnou práci, která byla vždy vyhodnocena. Ve většině hodin byly žákovské znalosti klasifikovány, případně slovně zhodnoceny.

Všechny hodiny byly vedeny důsledně v cizím jazyce, žáci se v cizojazyčném prostředí dobře orientovali, komunikace měla velmi dobrou úroveň. Patřičná pozornost byla věnována opravě, případně nácviku výslovnosti. Tempo i efektivita navštívených hodin byly vysoké.

Průběh vzdělávání v cizích jazycích je hodnocen jako vynikající.

Český jazyk a literatura, občanská nauka

Sledované předměty vyučují učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí podle platných předpisů. Časová dotace jednotlivých předmětů je v souladu se schválenými učebními plány, jimiž se v rámci stanovených pravidel výuka řídí. Jsou zpracovány tematické plány učiva, nedochází k obsahové duplicitě, kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna.

Organizační pokyny jsou jasné, srozumitelné a přiměřené věku žáků. Ve vyučovacích hodinách vzhledem k termínu inspekce převládá výklad nového učiva, učivo bylo vhodně aktualizováno, byl vytvořen prostor pro vlastní aktivitu žáků či pro vyjádření vlastního názoru. Organizace výuky umožňovala jejich úspěšné uplatnění. V průběhu výuky byly využívány motivační výzvy, zkoušení či opakování učiva mělo návaznost na předcházející probíranou látku nebo navazovalo na jiné příbuzné předměty. Zásada přiměřenosti byla plně akceptována. Při hodnocení byly respektovány individuální dispozice žáků a bylo zaměřeno převážně pozitivně.

Materiální vybavení kabinetů je na průměrné úrovni. Učitelé a žáci mají k dispozici knihovnu, slovníky či Internet. V hospitovaných hodinách se vzhledem k charakteru probíraného učiva uplatnily i kopírované pracovní listy při samostatných činnostech. Pro výuku slouží poloodborné učebny.

Průběh vzdělávání je hodnocen jako vynikající.

Ekonomika, práce s počítačem

Sledované předměty vyučuje i vyučující, která nesplňuje podmínky pedagogické způsobilosti podle platných předpisů. Na průběh výuky však tato skutečnost neměla zásadní vliv. Výuka, mimo práce s počítačem, je realizována v učebnách, které odpovídají psychohygienickým požadavkům. Předmět práce s počítačem se vyučuje jeden týden v odborných učebnách, druhý týden v klasické učebně, kde převládá teoretická výuka. Zápor práce v odborných učebnách je nedostatek počítačů, proto se ne vždy pracuje efektivním systémem jeden počítač – jeden

žák. Tento nedostatek snad vyřeší nová počítačová učebna v rámci projektu Internet do škol. Vyučující v této nové učebně však postrádají vhodné výukové programy a jako problematickou označují i fixaci servisu na jedinou vzdálenou firmu.

Organizační pokyny byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku žáků. Ve vyučovacích hodinách převládal frontální výklad nového učiva, eventuálně organizační pokyny vzhledem k prvním hodinám v odborných učebnách.

Průběh vzdělávání je hodnocen jako velmi dobrý.

Skupina odborných předmětů (základy elektrotechniky, elektrické měření, elektronika, rozvod elektrické energie, číslicová technika)

Inspekční hospitace byly provedeny v deseti vyučovacích hodinách u všech vyučujících elektrotechnickým předmětům. Ačkoliv někteří z nich jsou jen několik let po absolvování vysoké školy, jejich učitelský výkon nenesl ani náznaky hrubých začátečnických chyb. V jediném případě, kdy pro úplnou kvalifikaci schází odborné vysokoškolské vzdělání, učitel dostatečně nezaujal žáky, protože vedl výuku neefektivním způsobem.

Přenos pedagogických zkušeností se uskutečňuje prostřednictvím uvádějících učitelů nebo v pohospitačních pohovorech se zástupcem ředitele pro teoretickou výuku. Jeho kontrolní hospitace jsou správně zaměřovány na začínající učitele v počátečním období praxe. Důležitý zdroj motivace a odborné inspirace představuje předseda předmětové komise elektrotechnických předmětů, který dokáže vytvořit vhodné prostředí pro uplatnění erudice mladých inženýrů.

Učitelé používali běžné schéma vyučovací hodiny smíšeného typu. Těžiště motivace leželo v úvodní části, kde bylo zařazeno individuální nebo skupinové zkoušení s hodnocením podle klasifikační stupnice, případně společné opakování učiva se stručným povzbuzujícím hodnocením. Následovala výkladová část hodiny, v níž byly používány rozmanité didaktické metody s konkrétními aplikacemi didaktických principů názornosti, návaznosti a soustavnosti. Závěrečná část hodiny obsahovala shrnutí probraného učiva, případně krátké procvičení. Takovou strukturu všichni vyučující považují za účelnou s cílem dosáhnout co nejspolehlivějšího pochopení teoretických principů probíraného zařízení. Učitelé využívali zpětnou projekci, případně televizní zobrazení (někdy spojené s počítačem). Experimenty se ve sledovaných hodinách neprováděly, patří totiž spíše do praktické výuky. Vzájemná komunikace měla těžiště v důsledně vyžadované správné terminologii. Grafický projev v sešitech je nadprůměrný, což zřejmě souvisí s dlouhodobým, pečlivým a trpělivým sledováním tohoto jevu ze strany většiny vyučujících. Samostatná práce žáků byla v teoretickém vyučování zařazena spíše výjimečně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v elektrotechnických předmětech jsou zhodnoceny stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání a výchovy ve studijním oboru elektronik a učebním oboru elektrikář - silnoproud

Zástupce ředitele pro teoretické vyučování vytváří každoročně ve spolupráci s předsedy předmětových komisí (hlavně v elektrotechnických předmětech) krátké testy, kterými jsou zjišťovány základní znalosti žáků. Cílem je stanovení doby potřebné pro opakování a prohlubování učiva tak, aby vědomostní rozdíly mezi žáky byly co nejmenší.

Ve škole nejsou výsledky těchto zkoušek systematicky zpracovávány.

Žádné jiné evaluační nástroje pro zjišťování a hodnocení znalostí žáků škola nepoužívá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných oborech je celkově hodnoceno stupněm velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina je v souladu se zařazením do sítě škol.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Podkladová inspekční dokumentace střední školy
2. Zřizovací listina vydaná Radou Moravskoslezského kraje usnesením č.17/774 ze dne 11. dubna 2002
3. Povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, mimo písmena g), i), k) a l).
4. Schválené učební plány a učební osnovy
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
6. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
7. Organizační řád školy

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy

Vedení školy má propracován kvalitní systém práce s lidskými zdroji, má zájem na zvyšování a prohlubování kvalifikace jednotlivých zaměstnanců. Škola přispívá i finančně na studium. Ve škole je optimální věková skladba vyučujících s převahou střední generace, což se projevuje i na přístupu k žákům.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy

Škola v posledních letech modernizovala a přebudovala areál, tím podstatně zlepšila podmínky pro výuku (vybudování dílen, modernizace, zefektivnění vlastního provozu – plynová kotelna atd.). V neposlední řadě investovala nemalé prostředky do nákupu učebních pomůcek, přístrojů a dalšího vybavení.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných oborech

Všichni vyučující uplatňují jednotný přístup k žákům, tento přístup se projevuje nejen na výsledcích výchovných, nýbrž i vzdělávacích.

Vývoj školy od poslední inspekce

Od poslední inspekce v roce 1998 došlo k výraznější profilaci na elektrotechnické obory a ke zvýšení atraktivnosti školy pro zájemce o studium z řad žáků základních škol.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Karel Richter	.....
Členové týmu	Mgr. Ing. Petr Bujok	.....
	Mgr. Židková Marie	.....

Ve Frýdku-Místku dne 21. října 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ..22. října 2002.....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Ing. Josef Říman	.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu 28. října 117, 702 18 Ostrava 2	2002-11-11	142 388/02-005134
Zřizovatel Moravskoslezský kraj – Krajský úřad zástupkyně hejtmána PhDr. J. Wenigerová 28. října 117, 702 18 Ostrava 2	2002-11-11	142 389/02-005134
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.